

॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

कथं नु खलु कर्तव्यमिति चिन्ता परस्तदा ॥ बभूव भरतश्रेष्ठ गृहं यन् वृत्तिमात्मनः ॥ १८ ॥ मुहूर्ताह्निभ्यः संज्ञं स्तु सपक्षी पक्षिघातिनं ॥ उवाच तर्पयिष्ये त्वां मुहूर्तं प्रतिपाल
च ॥ १९ ॥ इत्युक्त्वा शुष्कपर्णे स्तु स मुज्ज्वाल्य हुताशनं ॥ हर्षेण महता विष्टः सपक्षी वाक्यमब्रवीत् ॥ २० ॥ ऋषीणां देवतानां च पितॄणां च महात्मनां ॥ श्रुतः पूर्वम
या धर्मो महान् तिथिपूजने ॥ २१ ॥ कुरुष्वानुग्रहं सौम्यसत्यमेतद्ब्रवीमि ते ॥ निश्चिताखलु मे बुद्धिरिति प्रतिपूजने ॥ २२ ॥ ततः कृतप्रतिज्ञो वै सपक्षी प्रहसन्नि
व ॥ तमग्निं त्रिःपरिक्रम्य प्रविवेश महामतिः ॥ २३ ॥ अग्निमध्ये प्रविष्टं तु लुब्धो दृष्ट्वा तु पक्षिणं ॥ चिंतयामास मनसा किमिदं वै मया कृतं ॥ २४ ॥ अहो मम नृशंस
स्य गर्हितस्य स्वकर्मणा ॥ अधर्मः सुमहान् घोरो भविष्यति न संशयः ॥ २५ ॥ एवं बहुविधं भूरिविललापसलुब्धकः ॥ गर्हयन् स्वानिकर्माणि द्विजं दृष्ट्वा तथागतं
॥ २६ ॥ इति ० शांति ० आप ० कपोतलुब्धकसंवादे षट्चत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ २७ ॥ भीष्म उवाच ततः सलुब्धकः पश्यन् क्षुधया पिपरि
प्लुतः ॥ कपोतमग्निपतितं वाक्यं पुनरुवाच ह ॥ १ ॥ किमीदृशं नृशंसेन मया कृतमबुद्धिना ॥ भविष्यति हि मे नित्यं पातकं कृतजीविनः ॥ सविनिंदंस्तथात्मानं पुनः पु
नरुवाच ह ॥ २ ॥ अविश्वास्यः सुदुर्बुद्धिः स दानिकृतिनिश्चयः ॥ शुभं कर्म परित्यज्य सोऽहं शकुनिलुब्धकः ॥ ३ ॥ नृशंसस्य ममाद्यायं प्रत्यादेशो न संशयः ॥ दत्तः
स्वमांसं दहता कपोतेन महात्मना ॥ ४ ॥ सोऽहं त्यक्ष्ये प्रिया न्प्राणान् पुत्रान् दारांस्तथैव च ॥ उपदिष्टोऽहि मे धर्मः कपोतेन महात्मना ॥ ५ ॥ अद्य प्रभृति देहं स्वसर्वभागे
विवर्जितं ॥ यथास्वल्पं सरोज्ज्वाले शोषयिष्याम्यहं तथा ॥ ६ ॥ क्षुत्पिपासा तपसहः क्रुशोधमनि संततः ॥ उपवासैर्बहुविधैश्च रिष्ये पारलौकिकं ॥ ७ ॥ अहो देहप्र
दानेन दर्शिता तिथिपूजना ॥ तस्माद्धर्मं च रिष्यामि धर्मो हि परमा गतिः ॥ ८ ॥ दृष्टो धर्मो हि धर्मिष्ठे यादृशो विहगोत्तमे ॥ एवमुक्त्वा विनिश्चित्य रौद्रकर्मसलुब्धकः
॥ ९ ॥ महाप्रस्थानमाश्रित्य प्रययौ संशितव्रतः ॥ १० ॥ ततो यष्टिंशलाकां च क्षारकं पंजरं तथा ॥ तां च वद्धां कपोतीं स प्रमुच्य विससर्ज ह ॥ ११ ॥ इति श्रीमहाभार
ते शांति ० आप ० लुब्धकोपरतौ सप्तचत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४७ ॥

॥ २ ॥ प्रत्यादेशः धिक्कारपूर्वक उपदेशः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ यष्टिदं यष्टिशलाकमिति पाठे पक्षिसंश्लेषार्थं चिक्कणद्रव्योपेतदीर्घदंडयष्टे वद्धं यितुं शक्यं षड्याशलाकाभिः संघितं
पंजरं स्पष्टं ॥ १० ॥ इति शांतिपर्वणि आपद्धर्म ० नैलकंठीये भारतमावदीपे सप्तचत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४७ ॥ ॥ १४८ ॥